

MARIBORSKI

Gena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Baskovski j'accuse!

Ni jih bilo mnogo, ki bi še pred tednom dni vedeli, da je nekje v Španiji v lepi baskovski deželji mesto Guernica, staroslavna baskovska prestolnica in božja pot. Danes je Guernica postala slavna, ne radi nečesa dobrega ali plemenitega, marveč radi nezasišlanega barbarstva, ki ga ni pomniti v svetovni zgodovini in ki je v zvezi s to bivšo baskovsko prestolnico, nad katero so se znašli nemški bombniki in preizkusili uničevalno učinkovitost novih zažigalnih bomb na nedolžnih otrocih in ženah. Španska tragedija je doživela v Guernici prvo strahotno predznamenje bodoče vseuničevalne vojne. Sedaj vemo, da ni računati v bodoči vojni z nikakšnim prizanašanjem, ki se ne konča nit pred otrokom in živalijo. Guernica je postala simbol neizrečene mrznje in sovraštva, ki ne pozna nobenih meja. Ob Guernici se je ves svet zgrozil. Dvignil se je protest proti uničevanju nedolžnih življenj po nemških bombnikih. Nastane vprašanje: s kakšnimi občutki bo doživljal nemški narod morebitni primer, da se v slučaju konflikta znajdejo tudi nad nemškim teritorijem sovražni kombniki, da pokončajo z zažigalnimi in drugimi morebiti še usodnejšimi bombami življenje nedolžne nemške dece in nemških žena?

Dežela katoliško zavednih Baskov se je dvignila v odporu proti takšnim vojnim metodam ter izrekla svoj j'accuse proti onim, ki uničujejo življenje dece katoliških Baskov v imenu katoliško španske misli, za katere zmago so odredili katoliški škofje mnogokje goreče molitve. V zvezi s protestno in obrambno akcijo Baskov pa so se razvile zanimive stvari, ki še niso prodrle v ospredje javne informiranosti. Senzacionalne navedbe so se slišale ob priliki pojava baskovske delegacije v Parizu, kjer je vodilni član baskovske katoliške stranke Basterecha podal sledeče poučne in zanimive izjave: »Naš sedanji položaj je zelo resen. Mi nismo več v borbi proti generalu Francu, marveč proti hitlerjevski Nemčiji. Gotovo ne veste, da se nahaja v Devi, zapadno od San Sebastianu, nemški generalni štab, ki mu pripadajo tudi številni častniki neke druge tuje sile. Nemški generalni štab je zbral čete z vseh front, da nudi v borbi, ki se mu zdi odločilne važnosti, najmočnejši udarec. Pred približno 6 tedni je prispela v Pariz neka nemška osebnost, ki je izjavila v imenu berlinske vlade, da se hoče pogajati z zastopnikom Baskov v svrhu sklenitve separatnega miru. Izjavili so nam, da bodo zavzeli Bilbao na drug način, če ni mogoč z nami sporazum. Mi smo to odklonili in zato se sedaj maščujemo. Vse, kar so napovedali, se točko za točko izpolnjuje. Dejali so, da bodo poslali proti nam 100 bombnikov. Sedaj so tukaj in nam manjka vse v svrhu obrambe naših vojakov. Toda mi ne bežimo. Zabarikadirali smo se v dobro pripravljenih postojankah in se bomo branili do zadnje postojanke, ker bomo rajši umrli, kakor da se podvržemo Nemcem. Hočejo razdeljati pokrajino za pokrajino baskovske dežele, da bi na ta način izsilili prodajo Bilbao, ki bi ga hoteli zavzeti za vsako ceno in čim manj poškodovanega. Našo industrijo bi hoteli, naše tvornice, v katerih smo sedaj pričeli s produkcijo tankov in strojne. Našega fosforja prostega železa se želijo polastiti, ki ga potrebuje Nemčija za svoje oboroževanje in ki ga more le težko kupiti. Naših pristanišč so si zaželeli, ki so najboljša ob atlantski obali.« Ta razkritja so napravila po vsem svetu, zlasti pa v Londonu in Parizu, sil-

Tajni pakt med USA in Veliko Britanijo

NEWYORK, 3. maja. Havas poroča: »Newyork Times« prinašajo senzacionalno vest, da se bo Roosevelt ob priliki svoje desetdnevne vožnje po mehikanskem zalivu na rušilcu »Mauphet« največ bavil s proučevanjem obsežnega osnutka, ki mu ga je predložil eden od najvidnejših ameriških parlamentarcev in v katerem zatrjuje, da je pred sestavo tega osnutka sondiral teren na vseh merodajnih mestih v Londonu. Navedena ugledna ameriška osebnost je stavila Rooseveltu tehtno utemeljeni predlog tajnega pakta o nenapadanju med Združenimi državami ameriškim in Veliko Britanijo, kar bi USA omogočilo, da koncentrirajo skoro vso svojo pomorsko oboroženo silo v Tihem oceanu.

Londonci si pomagajo s kolesi in — nogami

LONDON, 3. maja. V noči na soboto je izbruhnila stavka avtobusnega osebja. Vse avtobusne proge mirujejo. Stavki se je priključilo tudi avtobusno osebje iz province. V celoti stavka preko 145.000 avtobusnih šoferjev in sprevodnikov, samo v Londonu 25.000, ki se jim je priključilo 120.000 iz ostalih predelov. Radi

zastoja avtobusnega prometa je nastal po ulicah neverjeten navaj ljudi, tako da je policija komaj zmogla urejevati promet. Na ulicah so se pojavila kolesa, katerih število je tako naraslo, da je njihov nenavadni pojav spominjal na dneve generalne stavke v letu 1926.

Poraz japonske vlade pri volitvah

TOKIO, 3. maja. Pri včerajšnjih parlamentarnih volitvah je dobila stranka Minseito 179, (doslej 205), mandatov, stranka Seijukaj 175 (doslej 171) mandatov, socialistična stranka 137 (18), Showakai 19 (25), Kokumin Domei 11 (15), Tohaki

11 (0), neodvisni 25, razne stranke 9 (32). Stranka Tohakai je že zahtevala odstop vlade generala Hajašija, češ da je vlada doživela pri volitvah težak poraz. V krogih obeh največjih strank vlada radi velike zmage največje zadovoljstvo.

Potop frankovske oklopnice „España“

BILBAO, 3. maja. Republikanska letala so potopila Francovo oklopnico »España«, ki se je potopila pri Santandru. Po drugih vesteh je »España« trčila na neko

mino, katerih so frankovski minonosci v množinah polagali v severno španskih vodali.

Stavka v Hollywoodu

NEWYORK, 3. maja. V Hollywoodu je izbruhnila stavka. Okoli 2500 dekoraterjev, slikarjev, monterjev in brivcev,

tako da so radi tega onemogočene priprave za približno 50 novih filmov.

1500 rajhovskih vojakov v San Sebastianu?

LONDON, 3. maja. Še nepotrjene vesti pravijo, da je izkrcal nemški parobrod v San Sebastianu 1500 nemških vojakov v

polni vojni opremi. V tem slučaju bi se mednarodni položaj nedvomno zelo zaostрил.

Reševanje bilbajskih žena in otrok

LONDON, 3. maja. Pričelo se je prevažanje žena in otrok iz Bilbao v Sant Jear de Luz ob francosko južno zapadni obali. V Bilbao je prispela nemška torpedovka,

da zaščiti transporte beguncev. Frankonva vlada je dala zatrdilo, da ne bo motila prevozov.

Neurath v Rimu

BERLIN, 3. maja. DNB poroča: Zunanji minister von Neurath je odpotoval v Rim, da vrne svoječasni obisk grofu Cianu. —

Zatrjujejo, da ni ob tem obisku pričakovati posebnih senzacij.

Göring prenočil na Bledu

BLED, 3. maja. Ob vrnitvi iz Italije v Nemčijo je pripotoval nemški minister Göring na Bled. Sprejema ni bilo nobenega, ker je potoval kot zasebnik. Na

Bledu je izstopil in tamkaj prenočil. Preko Jesenic se je odpeljal naprej v Monakovo.

Potop britanskega parobroda radi trčenja z našim „Plavnikom“

OSTENDE, 3. maja. Havas poroča: Ob 4.30 sta trčila na Severnem morju radi goste megle nedaleč svetilnika Nordige; naš parobrod »Plavnik« (2130 ton) in bri-

tanski parobrod »Alecto« (900 ton), ki se je po petih urah potopil. Rešeni so bili samo trije članj posadke.

no globok vtis. Situacija je sedaj takšna, da se nahajajo oddelki generala Mole 18 km pred Bilbao. Napovedujejo se skorajšnje odločilne borbe, ki bodo silno kr-

vave, tembolj, ker so baskovske čete uredile vzhodno Bilbao železno brambno linijo, ki je ne bo mogoče zlahka in brez velikanskih žrtev razbiti.

Sportno gibanje

Ljubljana — Maribor 3:1 (1:1)

Rezultat ne pove mnogo. Ljubljana je sicer porazila Maribor, toda bila je to zmaga, ki ni bila prepričevalna. Od enajststoričice, ki sodeluje v liginih tekmah, smo pričakovali mnogo, mnogo več. Po včerajšnji igri se res ne čudimo porazom 8:0, 6:0 itd., ki jih je slovenski predstavnik pred nedavnim doživel v tekmovanju za državno prvenstvo. Tudi ni predstavljala enajststoričica homogene celote, kar bi lahko pričakovali od moštva, ki igra v ligi. Povdariti moramo sicer, da so nekateri posadinci zelo dobri, drugi pa so zopet predvajali nogomet, ki nalikuje igri povprečnega nogometaša. Vsi igralci pa so sicer zelo močni in robustni, toda precej neokretni in premalo gibčni. Radi tega ni bilo videti nobenih fines v igri. Nogomet, ki ga SK Ljubljana goji po včerajšnjem vzorcu, ne more navdušiti, ker se vse preveč uporablja telesna sila. Ta način igre, ki nalikuje na geslo »zmaga za vsako ceno« se pri nas ne bo mogel udomačiti....

Reprezentanca Maribora, ki je včeraj nastopila, gotovo ni bila najboljša, kar zmoremo. Nekateri igralci so bili postavljani na mesta, kjer običajno ne igrajo. Tako na primer se napadalna vrsta ni mogla povzpeti do dominantne vloge, ker je bila leva stran prešibka. — Pavlin ni krilo, posebno pa ne levo. Tudi notranji trio se ni povsem razumel in je bilo zlasti dodajanje netočno. Razen tega so bili napadalec v gotovih trenutkih prepočasni in telesno prešibki, v kazenskem prostoru pa premalo odločni. Tudi krilci niso bili na višini, saj jih včasih sploh ni bilo. Obramba absolutno ni bila v formi in si je zlasti vratar privoščil nekaj težkih napak, ki so imele za posledico, da je Ljubljana zmagala.

O tekmi sami ni mnogo povedati. Nalikovala je skoraj kakšni prvenstveni tekmi. Bila je ostra, včasih tudi preostra. V splošnem pa se je gibala na povprečni višini. Seveda tudi ni manjkalo incidentov, kakor je že to običajno, kadar nastopi v Mariboru kakšno ljubljansko moštvo. K sreči pa se je ta incident, ki je bila posledica preostre igre, kmalu poravnal in se je ostal del tekme odigral v mejah dovoljene igre. Značilno je, da se je tajnik LNP v prvem polčasu posiral za golom Maribora, kjer je vratarju Švajghoferju grozil, da bodo že v Ljubljani z njim obračunali... Švajghofer se je namreč v samoobrambi posluževal nekkih akcij, ki so očividno razburjali gospe iz Ljubljane. Seveda se je tudi g. tajnik LNP po nalogu policijskih organov moral odstraniti izza gola. Mnenja smo, da bi g. tajnik moral vedeti, kje je njegovo mesto, ne gre pa, da bi z različnimi medklici kritiral ter vznemirjal igralce, kakor se je to včeraj pripetilo in kakor so izpovedali igralci Maribora.

Sodil je g. Bergant. Prizadeval si je, da bi tekmo končal v redu in če se mu je to posrečilo, je to zasluga discipliniranosti obeh moštev. Sicer pa je napravil precej pogrešek in to zlasti v presoji offsidov in faulov, za katere na splošno začudenje, včeraj ni imel mnogo smisla. O tem spregovorimo še v jutrišnji številki.

V predtekmi so juniorji SK Železničarja preinagal kombinacijo juniorjev ISSK Maribora in SK Rapida v razmerju 3:1 (3:0). Sodil je g. Kopic.

Kolesarska dirka MKP

Na 136 km dolgi progi Maribor-Celje-Zalec-Maribor je priredil včeraj Maribor-

Ob Hubadavi cakvi

Umel je za slovenska glasba najzaslužnejši mož

Včeraj zjutraj ob 4. je umrl v Ljubljani na svojem stanovanju Pred škofijo št. 18 koncertni vodja Glasbene matice in ravnatelj ljubljanskega Državnega konservatorija, naš za slovensko glasbo najzaslužnejši mož g. Matej Hubad. Velike so zasluge tega odličnega glasbenika in glasbenega vzgojitelja za razvoj in procvit naše pesmi in naše glasbe. Vse njegovo življenje in delovanje je bilo ena sama nepretrgana veriga dela in očetovske skrbi za napredek in razvoj ljubljanske

Glasbene matice, ljubljanskega konservatorija, državnega Narodnega gledališča v Ljubljani, katerega zaslužni intendant je bil, ter drugih naših kulturno glasbenih zavodov. Nad našo domovino je legla globoka žalost ob vesti, ki je naznanila, da ni več med živimi mnogozaslužnega očeta slovenske pesmi. Za Matejem Hubadom žaluje vsa Slovenija, vsi naši kulturni in umetniški zavodi. S svojim delom si je zgradil v stihih nas vseh svetel, pomemben spomenik.

Parlament obmejnega šolstva

Proučevanje naše vasi in njenega šolstva

Te dni je v krčevinski šoli zborovalo učiteljsko društvo Maribor levi breg. Lepa udeležba in jednat dnevni red sta pričala, da vodi naše obmejno učiteljsko dosledno evidenco perečih stanovskih, pedagoških in nacionalnih vprašanj.

Zborovanje je otvoril in vodil dolgoletni društveni predsednik g. Mirko Vauča. Pred prehodom na dnevni red se je v vznešenih besedah spomnil velikega prijatelja in vzgojitelja učiteljskega, nacionalnega borca in junaka pok. dr. L. Pivka; dalje neustrašnega stanovskega in narodnega borca pok. Josipa Lapajna iz Cerklj, ter mladega, idealnega učitelja in tovariša pok. Radovana Cvetka. Vsem v spomin so navzoči zaklicali trikratni »Slava!«

V otvoritvenih besedah je g. predsednik razločno in obširneje podčrtal, da je in ostane svoboda v političnem in kulturnem udejstvovanju ideal prepričanja slehernega discipliniranega, program in načela Jugosl. učit. združenja poznavajočega in po njem se ravnajočega člana JUU. Vsakdo, ki čuti notranjo potrebo, vstopati in delovati v raznih političnih in kulturnih organizacijah, naj v teli propagira one svoje cilje, težnje in naloge, ki ne spadajo v ožji program skupne stanovske organizacije, njegova dolžnost pa je, da vse to vrši v skladu z načelnim staljščem skupne stanovske organizacije in strokovnih vprašanj. Le iz nerazume-

ski kolesarski podsavez kolesarsko dirko, ki je imela namen, da določi dva dirkača, ki bosta sodelovala na kolesarski dirki Beograd-Sofija. Start in cilj večerajšnje dirke sta bila izpred igrišča SK Železničarja na Tržaški cesti. Startalo je 13 konkurentov, ki so se plasirali takole: 1. Štefan Rozman 5:03.45, 2. Gregorič (Mislinje) 5:03.46, 3. Paje (Korotan, Mežica), 4. Ramftl (Železničar), 5. Sodec (Maraton), 6. Lozinšek (Železničar). S tem sta si Rozman in Gregorič zagotovila udeležbo na etapni vožnji Beograd-Sofija.

vanja programov političnih in kulturnih organizacij na eni ter učit. stanovske organizacije na drugi strani so razlagati pojavi napačnega gledanja na JUU, izstopanja članov radi vstopa v kulturne organizacije i. sl. JUU je povsem demokratičen stanovsko-učiteljski parlament z najširšo svobodo in enakopravnostjo v okviru izrazitega stanovsko-strokovnega programa! Komur je za stanovsko slogo, enakopravnost in dobrobit, ta spada in vztraja v vrstah borcev JUU!

Po objavi dopisov in situacijskega poročila je podal poročilo blagajnik g. R. Augustinčič iz Št. Ilja. Nato se je vršila volitev delegatov za banovinsko in državno skupščino JUU.

Temu je sledila najzanimivejša točka dnevnega reda. Predsednik g. M. Vauča je predaval o temi »Poskus opazovanja vaškega otroka in njegovih življenjskih slikah«. Uvodoma je podal kratki pregled dosejanega delovanja na polju proučevanja slovenske vasi in njenega šolstva, zatem očrtal metode opazovanja otroka sploh. Po tej pripravi je navzoče vodil s seboj na opazovanje vaškega otroka v raznih situacijah — življenjskih slikah, tako n. pr. na vaško cesto, k otroškimi igračam in žepom, k otroškemu delu, vstajaniu, na šolsko pot, ob žetvi, na polje — pašo, k radostim in bridkostim, ob nedeljah itd. ter ob vsaki teh prilik pokazal na posebnosti otroške duševnosti in duhovnosti in nato ugotovil kot reasumacijo teh opazovanj razlike med vaško in mestno dečo in iz tega sledečo potrebo po razlikovanju ureditve vaške in mestne šole in zastavitve dela vaškega in mestnega učitelja. Na koncu je formuliral šest pogojev za sodoben razmah vaške šole.

Po soglasju sprejetem predavanju se je g. Sardož iz Št. Ilja v Slov. gor. iskreno zahvalil predavatelju za temeljito, življenjsko pristno in točno podane življenjske slike z vsemi pripadajočimi pedagoško-psihološkimi napotki.

Zborovalci so nato obravnavali pred-

loge k zkonu o narodnih šolah, ki jih bo redigiral poseben odbor in sprejeli razne druge v šolstvo, združništvo obmejnega šolstva i. dr. posegajoče predloge.

Predsednik je zaključil krasno uspelo zborovanje s pozivom, da nadaljuje učit.

teljstvo s proučevanjem v vaškem otrokoslovju in razumevanja bistva kmetstva! Mi pa delo obmejnega učiteljskega motrimo in spremljamo z največjimi simpatijami, prepričani da so res naši obmejni prosv. pionirji!

Domači razredi

Gospodarska socialna struktura limbuške občine

Učiteljsko društvo za Maribor, desni breg, je postavilo v svoj triletni program zahtevo po proučevanju naše zemlje v gospodarskem pogledu, kajti na osnovi spoznanja, v kakšnem okolju živi naš človek, bo mogoče temeljiteje prodreti v njegovo življenje in v njegovo duševno strukturo. Takšna poglobitev pa je za učitelja prepotrebna, ker more ta le ob podrobnejem poznavanju okolja in človeka pravilno usmeriti svoje vzgojno delo. Šele temeljito fundirano in do podrobnosti dognano vzgajanje lahko rodi dobre sadove.

Na zadnjem zborovanju omenjenega učiteljskega društva smo slišali zanimiv referat o gospodarskem ustroju ozemlja občine Limbuš. Številke so prikazale strašno nesorazmerje, ki obstaja v posestnem oziru med občani omenjene občine.

V občini je 325 zemljiških posestnikov. Od teh poseduje 197 posestnikov (60%) do 1 ha, 97 pos. (30%) do 5 ha, 16 pos. (5%) do 20 ha, 7. pos. (2%) do 50 ha in 8 pos. (3%) nad 50 ha zemlje. Več ko polovica zemljiških »posestnikov« ima zemlje manj od 1 ha. To ne more zadostovati za preživljanje in je torej jasno, da morajo iskati ti ljudje kruha drugod. Pa tudi oni, ki imajo do 5 ha zemlje, živijo skrajno slabo, ker svojih pridelkov ne morejo vnovčiti za denar, ki bi odgovarjal produkcijskim stroškom. Prav tako niso mnogo na boljšem tisti, s posestvi od 5—20 ha, ker nimajo vino, sadje, hmelj in drugi pridelki cene, ki bi odgovarjale onim, po katerih mora plačevati kmetovalec tovarniške in ostale za gospodarstvo neobhodno potrebne produkte. Največ je potemtakem posestnikov, ki žive v težkih, slabih in obupnih razmerah, saj tvorijo večino s svojimi 90%.

Ti mali posestniki so naši slovenski ljudje. Dvojest večjih in največjih posestev pa imajo v rokah gospodarji-tuče-rodci, od katerih je pretežno odvisen slovenski viničar, dninar in mali kmetovalec.

Prav zavoljo posestnega razmerja so prisiljeni zapuščati občani grudo in iskati zaščitka — kruha drugod. Sploh pa je značilno, da je med 450 družinami na področju občine samo 59 čisto kmetijskih družin, dočim so ostale obrtniške, železničarske, uradniške, viničarske, dninarske in delavske (mišljeni tovarniški delavci).

Vseh občanov je 2294. Nad 80% teh je delavcev, med katerimi tvorijo pretežno večino viničarji in dninarji (poljski delavci). Dninarji imajo za svoje delo prosto stanovanje, hrano, včasih košček zemlje in 2.50—3 Din dnevno. Njihova stanovanja so večinoma slaba, nehigijenska, hrana za običajno številne družine ni zadostna. Tako se razvijajo otroci dninarjev pod dokaj neugodnimi pogoji! Že v zgodnjih letih morajo služiti kot pastirji (napol hlapci), vajenci in tovarniški delavci. Še slabše je z viničarji, ki imajo skoraj cigansko življenje, ker se po večini ne ustalijo pri enem gospodarju (radi prevelikega izkoriščanja).

Skrajno slabe socialne prilike imajo za posledico mnogo nezakonskih otrok. Izkoriščanje teh je že v mladih letih brezobzirno!

Posestne razmere, skrajno slabo gospodarsko stanje in pomanjkanja zaslужka doma je vzrok temu, da odhaja mladina s trebuhom za kruhom pomnoževati mestni zaposleni in nezaposleni proletarijat. To so izkoreninjenci, ki kolebajo med vasjo in mestom.

Gospodarsko stanje se močno odraža v telesni in duševni razvitosti otrok. Ti so srednje in slabo nadarjeni, s 6. in 7. letom pa duševno malo razviti. Tudi na starše močno vpliva gospodarska teža in nimajo mnogo smisla za šolsko obrazovanje otrok.

K vsemu temu doprinašajo svoj delež še slabi in neprikladni šolski prostori, ki izdaleka ne odgovarjajo zdravstvenim zahtevam 20. stol. Značilno je tudi to: otrokom na področju te občine ni do petja, ki ga izven šole skoraj ne čujete!

To je bežna slika gospodarsko-socialnih razmer v občini Limbuš, ki jih je prikazal referat v okviru triletnega programa omenjenega učiteljskega društva. Študijsko delo bo v bodoče še poglobljeno, kajti to so šele prvi začetki na tem področju.

Tudi drugod začenja prodirati učiteljsvo v gospodarske razmere, ki so temelj vsej socialno-kulturni nadstavitvi. Učitelji se zavedajo, da bodo mogli pravilno usmeriti svoje vzgojno delo šele takrat, ko bodo do dobra spoznali, v kakšnem okolju raste otrok. Oračem te trde ledine želimo obilo uspeha!

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Z oklopnimi avtomobili nad besneče tigre

Zamislite si, kako bi vam bilo pri srcu, če bi nekje v mariborski okolici ob priliki svojega sprehoda recimo po kamniškem drevoredu kar nenadno zagledali lepo pisanega tigra, ki se vam preko polj potuhnjeno približuje. Kaj bi storili? Nič! Mraz bi vas obli po hrbtu, obstali kakor okameneli in bi se nitj ne ganili z mesta. Odreveneli bi in tudi če bi vam kdo dal v roko orožje, da pomerite v pošast, bi ne imeli toliko moči v rokah, da bi ga držali, kaj še da bi streljali ali pa celo zadeli...

Nam se k sreči te nadleže ni treba bati. So pa ljudje na našem planetu, ki bivajo ob afriških in azijskih pragozdovih. Tem ljudem se dogaja to malodane vsak dan. Ob takih srečanjih zmaga tisti, ki je hitrejši in spretnjši. Navadno se pojavljajo tigri in levi le v manjših skupinah po dva ali trije skupaj. Mesto Jaipur pa je postalo v tem pogledu prava izjema, ker ga obiščejo dnevno kar cele frume krvoločnih tigrov. Že nad leto dni opazujejo tamkajšnji prebivalci (doma-

čini), da se pojavljajo tigri nenadno in nenavadno v velikem številu in se priklatijo celo prav do mestnih ulic, kjer si poiščejo svoj plen in se nato zopet oddaljijo. Domačini sami te izpremembe ne morejo doumeti, ker so jih v prejšnjih letih kaj lahko pregnali, medtem ko se danes te krvoločne zveri ne dajo kar tako zlepa odgnati, dokler niso dobile kaj pod zobe.

Redkokedaj se je v prejšnjih letih tiger lotil človeka. Danes ga poišče že kar v njegovem bivališču, kar na domu. Krvoločnost se je stopnjevala, črede so se pomnožile, tako da izgleda vse mesto, kakor da bi bilo krog in krog oblegano od te rjoveče, krvoločne zverjadi. Še bolj čudno pa je to, da se tigri ne bojijo več ognja in se vsaki svetlobi približajo brez strahu.

Dvajset kilometrov od mesta Jaipur leži vasica Dagote, kjer so prebivalci stalno izpostavljeni tigrovski nadlegi. V enem samem mesecu beležijo 15 človeških žrtev in enako število ranjenih. Do-

mačini so si v samoobrambi zgradili okrog vasi visoke lesene barikade odnosno pregraje, da bi na ta način zaščitili naselje pred napadi. Za barikadami korajajo straže, oborožene do zob. Vsak večer plapola iznad ograje veliki ogenj, ki si ga zakurijo stražarji. Zgodilo se je neke noči nekaj, česar niso pričakovali. Dva tigra, ki sta se približala naselju, sta skočila preko ograje in preko ognja, ter napadla čuvarje. Odtod sta zdvijala v bližnji hlev, kjer sta pomorila vsa živino. Alarmirani prebivalci so prihiteli na kraj napada in še pravočasno preprečili beg živali, ki sta podlegli številnim strelom preganjalcev. Po tem dogodku si ne upa nikdo več na cesto. Otroke, ki gredo v šolo, spremljajo oboroženi očetje in gredo po končanem pouku tudi tako daleč, da kar same napadajo posamezne hiše ter razderejo vrata in okna, da pridejo v notranjost. V Jaipur se je nanotilo v zadnjih mesecih mnogo naravoslovcev, raziskovalcev, da proučijo na

licu mesta, odkod ta nenavadna bojevitost doslej vendarle razmeroma »krotke« živali. Ti znanstveniki trdijo, da so se morali tigri radi izredno ugodnih prilik najbrže nenavadno razmnožiti. Ker imajo živali ljudi stalno v neposredni bližini, se jim je tako razmnoženim zahotelo človešk. mesa. Človek je pa najlažji plen, pri katerem ni treba mnogo muje, da ga dobe pod svoje kremplje. Ker je pa v zadnjem tromesečju letošnjega leta padlo že nad 100 smrtnih žrtev, je poslala vlada v to pokrajino oklopne avtomobile, da iztrebijo po možnosti čimprej in čim več te zverjadi, ki neprekinjeno straši in puštoši okrog domov tamkajšnjih domačinov. Oklopnj avtomobili, opremljeni z vse mogočimi pripravami in orožjem, bodo tik ob robu pragozda opravili svoje uničujoče delo. S temi avtomobili si lahko poiščejo ljudje te krvoločne zveri kar v njihovih ležiščih, da jim tam obsujejo s svinčenimi pozdravi. Vlada upa, da bo v tem predelu kmalu razredčila vrste agresivnih tigrov, ki so doslej onemogočali normalen potek vsakodnevnega življenja.

Spomnite se CMDI!

Sokoljske vesti

Za dan pripravljenosti se v smislu navodil meddruštvenega odbora sokolskih društev, zbirajo sokolski pripadniki, člani, članice moški in ženski naraščaj v četrtek dne 6. t. m. ob 5.15 uri zjutraj na sledečih mestih: Maribor matica v Narodnem domu, Maribor I. pred magdalenško šolo, Maribor II, Maribor III in Tezno na svojih letnih telovadiščih ter Studenti pred Sokolskim domom. Kolesarji pripeljejo se s kolesi. V slučaju slabega vremena so zbori ob istem času v telovadnicah.

PTUJSKE NOVICE.

Pižmovka, znana škodljivka iz vrst glodalcev, se je zadnje čase tudi na Ptujskem polju zelo razpasla. V Cirkovcah, in v Sv. Marjetji niže Ptuja so pobili več teh, doslej tu nepoznanih živali.

Borba naših nacionalnih trgovcev za gospodarsko neodvisnost

V petek zvečer so se zbrali polnoštevno v restavracijskih prostorih Narodnega doma člani Slovenskega trgovskega društva, da prisostvujejo letnemu obračunu in da se pogovorijo o smernicah za nadaljnje čim uspešnejše društveno udejstvovanje. Letošnji občni zbor, ki je že po udeležbi sodeč, pokazal živahno zanimanje stanovsko zavednih članov, je otvoril in vodil agilni društveni predsednik Branko Mejo v šek, ki je v svojem nagovoru prikazal težke gospodarske prilike, v katerih živi zlasti slovenski del našega trgovstva ter borbo našega gospodarstva proti invaziji tujega kapitala in tujim delovnim močem. V svojem jedrnatem govoru je vtemeljel potrebo čim povezanjšega nastopa naših domačih trgovcev, ki je izvedljiv samo ob tesni naslonitvi na močno, borbeno stanovsko organizacijo, ki je tem potrebnejša ob naši severni meji.

Administrativno delo je v rokah marljivega ter iniciativnega tajnika Albina Ambrožiča, ki se je v svojem tajniškem poročilu dotaknil vsega podrobnejša dela ta pomembne organizacije naših trgovcev, ki si je prizadevala, da poglobi svojo delavnost v pogledu stanovsko vzgojnih prireditvev, nadalje v vzgoji naše trgovske mladine in organiziranja raznih tečajev. Društvo je kaj pridno skrbelo za strokovno stanovska predavanja s predavateljem prof. Rakušo in V. Weixlom ter ima tudi svoj pevski zbor, ki lepo napreduje in sodeluje pri vseh društvenih prireditvah. Velika pridobitev je enoletni trgovski tečaj »Hermes«, ki se iz leta v leto spopolnjuje. Ker praznuje društvo prihodnje leto 30 letnico svoje obstoja, se bo letošnje delo usmerilo v smislu predpriprave za čim dostoj-

nejšo proslavo te pomembne obletnice. Društvo šteje danes 97 članov in je sodelovalo pri vseh pomembnejših prireditvah. Članstvo ima na razpolago stanovsko glasilo »Trgovski tovariš«, ki je prav dobro urejevana trgovska revija. Novo poslovno leto stoji v znamenju proslave 30 letnice obstoja in v pravcu razširjenja delovanja na vso mariborsko okolico. Naš trgovci vodi borbo za gospodarsko osamosvojitve in za neodvisnost od gospodarsko močnejših nasprotnikov. Blagajniško poročilo je podal društveni blagajnik Franjo Golec. Prejemkov je bilo Din 11.620.75 ter Din 11.160.50 izdatkov, medtem ko znaša društveno premoženje Din 23.229.59. Razrešnico je predlagal v imenu nadzornega odbora g. Lenard. Izčrpano poročilo o enoletnem trgovskem tečaju »Hermes« je podal g. prof. Struna, ki je povdarjal, da je bila ta tečaj ustanovljen za to, da vzgaja naraščaj v narodno zavednem duhu. Kako potreben je bil, se vidi iz tega, da število njegovih gojencev iz leta v leto narašča in šteje letos že 56 obiskovalcev. Tudi učni uspehi, ki jih tečaj izkazuje, so zelo razveseljivi. Pri volitvah je bila izvoljena sledeča uprava: predsednik Vilko Weixl, podpredsednik Majer Franjo, tajnik Ambrožič Albin, blagajnik Preac Janko, namestnik Golec Franjo. Odborniki: Paš Anton, Anderle Zdravko, Brišnik Zlata, Jančič Karl, Feldin Mirko, Kukovec Ivan, Mavrič Ivan, Škerl Stanjo, Kumperščak Anton, Horvat Janko, Šoštarčič Ivo, Lenard Rado, Hochmüller Ivan in Skaza Franjo. Po volitvah se je razvila živahna debata o vseh perečih vprašanjih, nakar je novo izvoljeni predsednik zaključil lepo uspeli občni zbor.

Telovadna akademija v spomin pokojnemu bratu starostj dr. Judevitu Pljku dne 5. maja 1937. Spored: 1. Poklonitev pokojnemu bratu starostji živa slika in orkester »Drave«. 2. Nižja ženska deca »Obročki«. 3. Moški naraščaj »Carmen«. 4. Višja ženska deca »Spomin«. 5. Člani brajla. Odmor. 6. Moška deca »Mornarji«. 7. Ženski naraščaj »Veselo po taktil«. 8. Članj »Švedska klop«. 9. Članice »Petorica«. Začetek točno ob 20. uri. Akademija se v četrtek, dne 6. maja t. l. ob 15. uri ponovi za mladino. Sokolsko društvo Maribor I.

Oblastni odbor Jadranske straže priredi dne 5. maja v spodnji kazinski dvorani zabavni majniški družabni večer, s katerim je združena razdelitev diplom ustanovnim članom. Zanimiv spored bo gotovo privabil vse članstvo Jadranske straže, kateremu so bila povabila že poslana. V kolikor bi kdo povabila ne prejel naj ga dvigne v društveni pisarni Gregorčičeva 26, sicer je vstopnine prosto.

Slavni francoski violinski virtuozi Robert Soetens, ki je pred kratkim nastopil z dunajskim Filharmoniki in žel ogromne uspehe na Dunaju, nastopi v Mariboru v sredo 5. maja v kazinski dvorani. Spremljata ga francoska pianistka Suzana Roche s katero je pravkar absolvirala koncertno turnejo v Češkoslovaški in komornj orkester Orkestralnega društva Glasbene Matice pod vodstvom prof. M. Škerjanca. Na ta izredni koncertni dogodek opozarjamo našo publiko. Predprodaja vstopnic pri Zlati Brišnikovi.

Cercle français. Odbor francoskega krožka v Mariboru vabi vse člane in pri-

Skrivalnica z nepričakovanim koncem

ali Pravična kazen za hudodelstva Pepčka Zmazka.

Kino

Kino Union. Danes zadnjič zabavna komedija »Veronika«. Torej prekrasni film »Njena ljubezen — njena bol«, Magda Schneider, Svetislav Petrovič.

jatelje društva na koncert, francoskega virtuoza R. Soetensa in orkestra ljubljanske Glasbene Matice v sredo dne 5. maja ob 20. uri, v veliki kazinski dvorani. Izvajale se bodo skladbe J. Mihevca, A. Vivaldija, J. S. Bacha, C. Francka, M. Musorgskega in Manuela de Fala. Odbor se nadeja, da bo naše občinstvo počastilo odlične umetnike in izbrani program s prav mnogostevilno udeležbo.

Dr. Branko Vrčon, znani publicist ter odlični predavatelj iz Ljubljane, bo predaval danes ob 20. uri v mali dvorani narodnega doma o temi: **Problem malih v igri velikih**. Predavatelj bo v svojih izvajanjih podal obris najnovejšega mednarodnega dogajanja s posebnim ozirom na najnovejšo tendenco velesil na vseh problematičnih točkah današnje Evrope. Poblizje bo obravnaval tudi problem Srednje Evrope in premikanje front v tem delu Evrope. Na to aktualno predavanje vabljeni vsi.

URE ZA BIRMO

najceneje pri

F. Bureš, Maribor

Soetens Rober? Dne 5. maja koncertira v Mariboru znameniti francoski violinski virtuozi Robert Soetens z orkestrom ljubljanske Glasbene Matice. Koncert se bo vršil v kazinski dvorani.

Društvo »Jadrani« poziva vse svoje članstvo, da se polnoštevno udeležijo predavanja dr. B. Verčona, ki bo drevi v mali dvorani Narodnega doma ob 20. uri o predmetu: »Problem malih narodov v igri velikih«.

Grob pri grobu. V Mlinski ulici 5 je preminila 72 letna zasebnica Kolar Uršula. V splošni bolnišnici je izdihnil 36 letni delavec Golob Ivan. Prizadetim naše toplu sočutje!

Akademija mariborskih srednjih šol je bila včeraj v Unionu in je lepo uspela. Obširnejše poročilo v eni prihodnjih številki.

»Svetilnik« — oživiljen. Državni svet je razveljavil svoječasni razpust »Svetilnika« združenja raziskovalcev sv. pisma s sedežem v Mariboru, izvršen po banski upravi v Ljubljani. Zadevni odlok z utemeljitvijo razveljavljenega razpusta objavimo v jutrnji številki.

Uvod v protituberkulozni teden je bil včeraj dopoldne s pontifikalno mašo v stolnici, ki jo je daroval stolni dekan dr. Fr. Cukala ob številni asistenci. Navzoči so bili vsi mariborski odličniki ter zastopniki raznih organizacij. Žal se radi deževnega vremena ni mogel izvršiti včerajšnji program prireditvev Protitub. tedna v zamišljenem obsegu. Po mestnih ulicah so prodajale učenke znake v korist fonda za zgradbo azila za pljučnolbolne.

Putnikove novice

Nepopisne krasote Postojnske jame si najcenejše ogledate ob priliki »Putnikovega« izleta s posebnim vlakom na binokosno nedeljo, dne 16. maja. Cena vključno kolektivni potni list in vstopnina v jamo le Din 131.— za osebo. Prijavite se takoj, da se osigura vlak, ker je potrebna do 5. maja udeležba najmanj 300 oseb. — Prijave in ostale informacije pri Putniku Maribor.

OBCNI ZBOR STAREŠINSTVA »TRIGLAVA«.

V soboto zvečer je bil v kazinskih prostorih lepo uspeli prijateljski večer starešin »Triglava«, ki so prispeli na včerajšnji občni zbor. Ob lepi udeležbi članstva je otvoril občni zbor zaslužni predsednik starešinske zveze »Triglava« dr. Jakob Toplak. Po poročilu marljivega tajnika S. K o š t o m a j a so bile volitve, pri katerih so bili izvoljeni: dr. Jakob Toplak, predsednik; dr. Vrečko, podpredsednik; Skaza, dr. Vauhnik, Miloš Rybač, dr. Šnuderl, Mačus, Koštomaj in dr. Germovšek, odborniki. V nadzornem odboru sta dr. Lašič in Brečko. Pri slučajnostih se je razvila obširna debata glede nekaterih specialno mariborskih pojavov, tako glede nemške nošnje, prehajanja naših posestev v tuje roke in hitlerjansko usmerjenega mariborskega nemškega popoldnevnika. V tej zvezi je predlagal odvetniški koncipient dr. Pretnar, čigar izvajanja so navzoči toplo odobraval, da se postavi posebna spomenica, ki naj se izroči na merodajnem mestu.

ROPARJI V SLOVENJGRAŠKI ŽUPNI CERKVI.

Drzen vlom je bil izvršen v župno cerkev v Slovenjgradu. Izropali so dva dragocena relikvijarija iz 17. stoletja in druge dragocenosti. Škoda je zelo velika. Nekatere ostale dragocenosti so pokvarili. Za storilce se vršijo intenzivne poizvedbe.

NAPADI BANAŠKIH IN DALMATINSKIH VINOGRADNIKOV NA SLOVENSKE VINOGRADNIKE.

Včeraj so se zbrali v Mariboru v prostorih Kmetijske družbe štajerski vinogradniki in so zavzeli svoje stališče k napadom banaških in dalmatinskih vinogradnikov v zadnjem času. V zadevni resoluciji, ki jo bodo priobčili v jutrišnji številki, izražajo začudenje radi očitkov dalmatinskih in banaških vinogradnikov v pogledu zaplenitve nepristnega oziroma po zakonu o vinu nedopustnega vina. Tudi se je na tem sestanku obravnavalo vprašanje znižanja cen mleku.

Dom kraljice Marije na Poňorju. Včeraj je bil redni občni zbor, ki ga je otvorila predsednica Društva za zdravstveno zaščito otrok in mladine v Mariboru ga. M a i s t r o v a. Iz poročil je bil razviden ogromen napredek Počitniškega doma v pretekli poslovni dobi. Tako je bil mesto razpadajočih barak postavljen bolniški paviljon. Uredil se je kopalni bazen. Največje delo je električna naprava za lastno električno centralo. Lani je letovalo 424 otrok. O občnem zboru sledi izčrnejše poročilo.

OTVORITEV KONFERENCE BRITANSKEGA IMPERIJA.

LONDON, 3. maja. Zakladni kancelar Neville Chamberlain je otvoril v Westminster Hallu konferenco britanskega imperija kot prehodnico imperialne konferenice, ki bo po kronanjski slavnosti. Posvetovanja se vršijo pri zaprtih vratih in se nanašajo predvsem na vprašanja nacionalne državne obrambe, razne gospodarske probleme in na tesnejše sodelovanje med Anglijo in Združenimi državami ameriškimi.

MIKLAS IN SCHUSCHNIGG V PEŠTO.

DUNAJ, 3. maja. Zvezni predsednik Miklas in njegova soproga sta odpotovala danes v spremstvu zveznega kancelarja dr. Schuschnigga n državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Schidta v Budimpešto.

Iz politično upravne službe. Za sreskega načelnika IV-II dravogradskega srezja v Dravogradu je imenovan sreski načelnik na Prevaljah Ivan Milač. Političnoupravni pripravnik dravogradskega srezja Matija Šega je premeščen s Prevalj v Dravograd.

Inozemcem. V smislu čl. 5 II. uredbe o zaposlenju tujih državljanov se pozivajo vsi v Mariboru bivajoči in zaposleni inozemci, da predložijo v mesecu maju izkaznice o poklicu predstojništvu mestne policije v svrhu vidiranja. V nasprotnem slučaju so izkaznice neveljavne.

Poštno novice. Med drugim sta prevedeni dosedanj državni pošti na Dobri in v Križevcih pri Lutomeru.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrla v 43. letu svoje dobe delavčeva žena Marija Šalamunova. Žalujemo naše toplu sočutje!

Tekmovanje za šahovsko prvenstvo Maribora se je nadaljevalo v petek zvečer in se je v kavarni Central odigralo 6. kolo, ki se je končalo z naslednjimi rezultati: Mešiček: Babič 1:0, prof. Stupan: Sever 1:0, Lukeš: dr. Krulc 1:0, Lobkov: Albaneže 1:0 dočim je bila partija Knechtl: Kukovec prekinjena. Stanje po 6. kolu je sledeče: Mešiček 6, prof. Stupan 4 (1), dr. Krulc 3 in pol, Lobkov 3 in pol, Kukovec 3 (1), Babič 3, Lukeš 2 in pol, Sever 1(1), Albaneže pol, Knechtl 0 (3) točke.

Hotel »Orel« nov familaren program. Izredna točka: svetovno znani žongler Ob nedeljah Five'o clok s programom, budjevačke pivo in dober ljutomerčan iz lastnih gorc.

DON JUAN

92

In kaj je bilo z Zaglobo? Potem, ko je ubogo Marto spravil v postelj k počitku, je Zagloba opazil, da se približuje vili Glinarjevi knez Voroncov. Z umerjenim korakom se je bližal in sklonjeno glavo. Zagloba je takoj pristopil h knezu z vso zvesto uslužnostjo.

Čim je knez Voroncov opazil Zaglobo, ga je vprašal:

»Je gospa Glinarjeva doma?«

»Ni je« je odgovoril Zagloba.

»Dobro. Potem jo hočem počakati v boudoirju. Prinesite mi svetiljko« je kratko, jedrnato naročeval Voroncov.

Zagloba ni nikdar v svojem življenju ugovarjal, če so mu zaposedovali. Takšen je bil po svojem bistvu, pa tudi po izredni disciplini, ki se ji je bil priučil ter izvedel pri Katinki, do katere je izkazoval naravnost pasjo zvestobo. Toda predno je šel po

svetiljko, je privlekel na dan pismo, ki mu ga je bila izročila Rancova ter ga izročil knezu Voroncovu z besedami:

»To pismo moram izročiti knezu.«

Voroncov se menil, da gre za pismo, ki mu ga je pustila Ida Glinarjeva, predno je odšla na celodnevni izlet.

V boudoirju se je vsedel v udoben naslonjač ter se potopil v razmišljanje. Svojo oficijelno misijo, to je osvoboditev ruskih ujetnikov, ki so bili pravkar izpuščeni na prosto, je povsem izvršil ter izvedel. S te strani je bil zadovoljen.

Če pa je pomislil na tajni, to je špionazni del misije, potem si je moral priznati, da je obstal na mrtvi točki. Zdelo se mu je, kakor da mu nekaj manjka. Ida Glinarjeva, ki je bila sicer tako zgovorna, se mu je zazdela v zadnjem času tako čudna, mólčča, odmaknjena. Kaj je z njo? Ali ve

za skrivnosti, ki mu jih noče razodeti? Kakšne vzroke ima, da molči?

Ko je takole razmišljal, se mu je utrnila v glavi cela vrsta drugih bežno si sledečih, jadrnih misli ter vtisov:

V politični ter diplomatični družbi v Peru se je izdatno uveljavil in si priboril ugled ter veljavo. Celotno ekskluzivnejši angleški krogi iz vrst carigradske diplomacije so kazali napram njemu največjo strpnost ter uslužno prijaznost. Najlepšo, najelegantnejšo damo carigradske družbe si je popolnoma podvrgel in osvojil. Triumf, ki ga je s tem dosegel, mu je prinesel še večjo veljavnost. Ida Glinarjeva, po drugih čestitilih oboževana in slavljena, češčena in občudovana, je bila v njegovih rokah tako mehka in nežna, da je prenašala vse domisleke njegovih trenutnih kapric in celo ponižujoče ravnanje.

Četudi je želi toliko osebnih uspehov, mu je tajna politična misija vendar nagnajala. Dobro se je zavedal, da Anglija pri turški vladi neprestano proti Rusiji rovari.

Nekaj je bilo v ozračju. Ni pa še mogel točno dognati ter izvedeti, za katere konkretne, določne mahinacije angleške politike gre.

Nenaden odhod bančnika Glinarja, ki se je izvršil pod najrazličnejšimi navodnimi povodi, se mu je zdel že od vsega začetka čuden, četudi je z njegovim odhodom dobil prostejše roke napram njegovemu ženi Idi. Sicer je bilo res, da je vzdrževal Glinar stalne, tesne zveze z angleškimi denarnimi in gospodarskimi mogotci. Toda zakaj so rekli, da je odpoval v Pariz? Ali ni v ozadju politika? Vsa ta vprašanja so ga intenzivno zaposljevala, tako da ni imel ne miru, ne obstanka. — Človek, ki je v službi tajnih nalog, ne more in ne sme nikomur zaupati. In Ida! Da bi ona ne vedela o tej tajni poti ničesar, da bi jih mož, ki je pasje zvest ter udan tega ne bil povedal in pojasnil?

Knez Voroncov je v svojih dvomih bil iz dneva v dan bolj potrjen.

(Se nadaljuje.)

Drzni strahovalec Maribora in vlomilec v Bizjakovo urarno za zapahi

Studenški orožniki so imeli danes ponoči izredno bogat plen. Posrečilo se jim je namreč, da so izsledili in aretirali 31 letnega brezposelnega mehanika Franceta Staneka, ki ga naša oblastva že dolgo iščejo. Stanek ima namreč na vesti celo serijo drznih vlomov in tatvin, ki jih je izvršil v Mariboru in okolici. Orožniki so pred dnevi zaupno doznali, da se je Stanek zopet vrnil v Maribor, od koder je po izvršenih vlomnih tatvinah vselej izginil. Ko so orožniki danes ponoči v raznih studenških gostilnah izvršili racijo, so v Rehbergerjevi gostilni v Studencih opazili moškega, čigar identiteta se je točno vjemala s tiralico, ki je bila izdana za Stanekom. Ko so ga orožniki pozvali, naj se legitimira, je Stanek mirne duše potegnil iz žepa legitimacijo ter se legitimiral za dolgo iskanega drznega vlomilca mednarodnega formata Franceta Staneta. Orožniki so ga takoj vklelili ter ga uvedli na orožniško postajo, kjer so ga najprej preiskali. Iz njegovih žepov so spravili na dan več nabojev, ter razno vlomilsko orodje. Ko so ga pa orožniki pričeli izpraševati glede raznih drznih vlomnih podvigo, je Stanek odločno zanikal vsako krivdo ter se delal povsem nedolžnega. Tudi pri nadaljnjem zasliševanju ni hotel Stanek o svojih podvigih ničesar izpovedati.

Stanek, ki je imel že opravka z vsemi varnostnimi organi Srednje Evrope, je izvršil v Mariboru drzen vlom v Bizjakovo urarno in zlatarno v Gosposki ulici

in sicer pri belem dnevu. Na podlagi prstnih odtisov in izpovedb prič je mariborska policija ugotovila, da je omenjeni vlom izvršil Francet Stanek, ki je bil takrat pravkar izpuščen iz zaporov karlavške jetnišnice pri Gradcu, kjer je odseval 2 in pol letno zaporno kazen radi vlomnih tatvin. Dan pozneje po vlovu v Bizjakovo urarno pa je Stanek vdrl v občinsko pisarno v Studencih, nadalje v Vinarsko in sadjarsko šolo, potem v Kančevo trgovino ter v trafiko na Aleksandrovi cesti. Po vsakem izvršenem vlovu je Stanek za kratek čas izginil iz Mariboda in kakor so poizvedbe ugotovile, se je zadržal nekaj časa v Avstriji, kjer je bival v bližini meje, ki jo je vedno skrivaj in ponoči prekoračil. Zadnje čase pa so mu postala v Avstriji tla prevročna in se je prejšnji teden zopet vtihotapil v našo državo. Najbrže je zopet pripravljaval kakšno vlomno tatvino, ker so ob aretaciji našli pri njem razne vlomilske predmete. Stanek, ki je doma od Sv. Krištofa nad Laškimi, se je preživljal le od vlomov in tatvin in je povsod, kjer se je pojavil, izvršil kakšno tatvino ali vlom. Lani je bil izgnan iz Avstrije ter so ga spravili v njegovo domovinsko občino, kjer pa ni imel nobenega obstanka in se je podajal odtod znova na zločinske pohode. Sedaj je na varnem in morda ne bo več vznemirjal ljudi. Našim vrlim studenškim orožnikom pa, gre zahvala, da so ga spravili na varno. Danes dopoldne so ga orožniki ponovno zaslišali, nakar so ga predali or-

ganom marborske policije, ki bo Staneku podrobno in intenzivno izprašala vest.

Monakovski »trgovec« in njegove pustolovščine. V neko tukajšnjo restavracijo je prišel v soboto zvečer mlajši nemško govoreči moški, ki je plačilnemu natakariju dejal, da je trgovec iz Monakova ter ga naprosil, da bi ga po policijski uri vodil po Mariboru. Plačilni natakarij je tujčevi želji res ustregel ter obiskal z njim neko kavarno, kjer je »trgovec« naročil obilno in izdatno večerjo. Seveda sta oba pridno popivala in ko je prišla policijska ura, je »trgovec« neopaženo odkuril, tako da je plačilni natakarij sam moral poravnati vso ceno. Takoj zatem pa se je podal do najbližjega stražnika ter mu prijavil vso zadevo in uro pozneje so »trgovca« že izsledili, ter ga vtknili v hotel Graf. Naslednjega dne so »trgovcu« izprašali vest ter so ugotovili, da gre za 27 letnega trgovskega pomočnika Ivana Hoferja iz Leobna, ki je živel nekaj let v naši državi. Ima na vesti več tatvin. Tako ga zasleduje orožniška postaja na Bregu pri Ptuj, ker je l. 1935 izvalil od nekega tamošnjega trgovca 500 Din, dne 7. julija 1935 pa je Hofer odpeljal gostilničarju Hometerju v Mariboru 6000 Din vredno motorno dvokolo, dne 16. marca 1937 pa je odvedel

posestniku Mihaelu Pošekju v Vratih pri Muti 3000 Din vredno kobilu, ki jo je skušal vtihotapiti v Avstrijo. Imel pa je smolo, ker so mu na meji avstrijski finančni organi kobilu zaplenili, dočim se mu je posrečilo, da je pobežnil. Omenjene tatvine je pri zaslišanju priznal in je bil izročen v zapore tukajšnjega sodišča.

Drava izroča svoje žrtve. Pri Sv. Ožbaltu je Drava naplavila možko truplo, ki je po zdravnikovem mnenju ležalo najmanj 2 meseca v vodi. Truplo je bilo že v razpadu ter mu je tudi manjkala desna roka. Utopljenec je 40 do 50 let star, srednje velike postave, sivih las in obrvi. Pokopali so ga na pokopališču pri Sv. Ožbaltu.

Rokomavhi v akciji. V stanovanje delavca Fr. Hriberška v Novi vasi so vdrl doslej še neizsledeni tatovi, ki so s silo odprli omaro ter odnesli 2500 Din gotovine. Za storilci poizvedujejo.

Na petkov svinjski sejem v Mariboru dne 30. aprila t. l. je bilo pripeljanih 221 svinj. Povprečne cene so bile: 5-6 tednov stare 90-95 Din, 7-9 tednov 110-120, 3-4 mesece 130-170, 5-7 mesecev 190-285, 8-10 mesecev 350-470, 1 leto stare 550-835 Din po komadu. — Mesne cene: 1 kg žive teže od 5-7 Din, 1 kg mrtve teže 9-11 Din. Prodanih je bilo 145 komadov.

Ne pozabi naročnine!

Galgata slovenskih železničarjev v predvojnem Mariboru

Podružnica je nadalje izposlovala, da so se reducirani železniški delavci zaposlili začasno pri mestni občini. Podružnica je stopila v stik z novo ustanovljenim nacionalno socialnim odborom v Mariboru, ki ima namen, da posreduje zaposlitev nacionalnega delavstva. — Ustanovil se je kot odsek podružnice »šahovski klub«. Podružnica je dala inicijativno za ustanovitev glasbene šole pri društvu »Drava«. Najrevnejšim članom se je za božične praznike preskrbela izdatna podpora in to z nabiranjem akcij. Ponovno so se izvršile intervencije pri železniškem direktorju radi slabega gmojnega položaja osebja in v zadevi neizplačila delavske »razlike«. Podružnica je dosegla, da so se reducirani dnevničarji zopet sprejeli v službo, da se je namesto kilometrine uvedla urnina, da se delavci zaposlijo mesečno od 20 do 22 dni v mesecu, da se prošnje za dopust kolektujejo samo v gotovih slučajih, da se je izplačala službena doklada kurjačem-dnevničarjem, da se je začel delavcem izplačevati del takozvane »razlike«. Ustanovil se je **govorniški tečaj**. Podružnica se je udeležila kongresa lige slovenskih narodnih železničarjev od 8. do 10. septembra 1933 v Varšavi. Dne 29. VIII. 1933 se je ustanovil odsek **kretnikov in premikačev**. Ustanovil se je

borbeni fond. Uvedel se je enkrat tedensko **ciklus poučnih predavanj** v Narodnem domu. Krasen uspeh na kulturnem polju ima podružnica zabeležiti v poslovnem letu 1933 s tem, da je **prevzela že veliko knjižnico v delavnici**. Razmere v delavnici so se v strokovnem in nacionalnem pogledu po tolikih letih borbe

Občni zbor za to poslovno leto se je vršil dne 5. II. 1933. Radi pridobljenega privoljenja, da se sme članarina nabirati potom plačilnih spisov, poglobitve nacionalnega čustvovanja med železničarji ter doseženih uspehov, je članstvo naraslo 1507. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Tumpej Rudolf. V poslovnem letu 1933 se je delo podružnice gibalo zopet v smeri, da ohrani železničarjem vsaj dosežani položaj, ako se že ni moglo doseči izboljšanje. Lokalne intervencije podružnice so se izvršile v delavnicah radi prevelikega odbitka pri medzah v slučajju, če je delavec zamudil samo eno uro dela, nadalje glede kolektiviranja prošnje za dopust, radi odteljajev za brezposelne, glede tega, da bi se sprejemali kot učenci v delavnico samo sinovi železničarjev, radi nameravane redukcije osebja, glede elektrifikacije takozvane kolonije »železničarjev«.

(Zaključna beseda v jutrišnji številki.)

Mali oglasi

Razno

SIVILJA
gre šivat na dom. Predela tudi stare obleke. Naslov v upravi lista. 2283

DANES OCVRTI KOZLIČEK
ter vsaki dan ocvrte piške, porcija s salato Din 8.—, Tscheligjevo pivo, ljutomerska kapljica. Koncert na plošče. Se priporoča Marica Pulko prej Modrič. Taborska ulica 20. 2302

Posest

Nova zidana enodružinska **HIŠA**
z velikim obdelanim vrtom poceni naprodaj. Pobrežje. Gubčeva ulica 62. 2285

Kupim

GRAMOFONSKO PLOŠČE
šlagerje kupi M. Pulko, Taborska ulica 20. 2303

Čedne dečve
za pomladni izlet
prinaša v najnovejših vzorih

Tekstilana Büdefeldt
Gosposka ulica 14
Oglejte si izložbe!

Prodaj

STUDENČNA OPREMA
na prodaj. Betnavska cesta 73
2292

SPORTNI OTROŠKI VOZIČEK

za Din 200.— na prodaj. Naslov v upravi. 2293

V najem

KONJSKI HLEV
oddam v najem. Frankopanova ul. 41. 2291

Sobo odda

SOBO
s hrano in posebnim vvhodom oddam. Vrbanova 28. prtiličje desno. 2298

SOBO
z vso oskrbo ali brez oddam boljši osebni, prost vvhod. Betnavska cesta 15. 2301

LEPO OPREMLJENA SOBA
solnčna in zračna, z razgledom na Pohorje in Kozjak, se odda. Uporaba kopalnice, Strossmajerjeva 28, II. nadstropje, 9. vrata. 2183

Stanovanje

Iščem s 1. junijem **SOBO IN KUHINJO**, plačam do Din 320.—. Naslov v upravi lista. 2290

GOSPODICNO
sprejemem na stanovanje, ev. hrano. Frankopanova ul. 14, vrata 3. 2295

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam. Galeva 7-I. 2296

STAREJŠA UPOKOJENKA
išče lepo opremljeno, solnčno, zračno in mirno sobo s 15. majem ali 1. junijem s souporabo kopalnice in z vso oskrbo (v lišči) pri stranki. Ponudbe na upravo »Večernik« pod »Točna plačnica«. 2289

SOBO IN KUHINJO
oddam s 1. junijem. Ciril-Metodova 2. Studenci. 2286

DVOSOBNO STANOVANJE
z balkonom, lepo urejeno, v prvem nadstropju, oddam. Ljubljanska ulica 36. 2284

SOBO IN KUHINJO
oddam. Koroška cesta 76. 2209

Zaključeno dvosobno **STANOVANJE**
tako oddam. Betnavska cesta 39. 2300

Službo dobi

IŠČEM POSTREZNICO
kot plačilo dam lepo opremljeno, popolnoma ločeno sobo. Naslov v upravi lista. 2287

Sprejemem tako **VAJENKO IN POMOCNICO**. Damski salon Toplak. 2307

Premog
za domačo kurjavo s a m o
Din 30- 100 kg
Branko Mejovšek
Tattenbachova 13 Tel. 24-57
2225

Širite »Večernik«